LEIDINGRECHTENOVEREENKOMST GEMEENTE LEEUWARDEN – LIANDER N.V.

De ondergetekenden:

1. de **Gemeente Leeuwarden**, gevestigd te Leeuwarden, Oldehoofsterkerkhof 2, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. H.S. de Jong, directeur Ruimtelijke Economische Ontwikkeling en Beheer van de gemeente Leeuwarden, zulks ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders en de door de burgemeester van Leeuwarden verleende volmacht beiden van …. (in te vullen datum) 2026;
   hierna te noemen ”de Gemeente”;

   en

2. de naamloze vennootschap: **Liander N.V.** statutair gevestigd te Arnhem en kantoorhoudende aldaar aan de Utrechtseweg 68 6812 AH, te dezen volgens diens verklaring rechtsgeldig vertegenwoordigd door ***J. Weerts, directeur Grootverbruik en Reconstructie & Netten;
   hierna te noemen: “Liander”.

de Gemeente en Liander worden tezamen aangeduid als “Partijen”,

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- de Gemeente en (de rechtsvoorgangers van) nutsbedrijf c.q. netwerkbeheerder Liander al decennia overeenkomsten met elkaar hebben voor het aanwezig hebben van kabels en leidingen in gemeentegrond van Leeuwarden;
- de afspraken tussen de Gemeente en een rechtsvoorganger van Liander (Enexis) laatstelijk zijn vastgelegd in een wijzigingsovereenkomst d.d. 8 augustus 2014 en deze wijzigingsovereenkomst een initiële einddatum van 1 januari 2018 had, waarna deze overeenkomst voor onbepaalde tijd door partijen is verlengd;

- daarnaast Liander en de Gemeente een overeenkomst met elkaar hebben ten aanzien van kabels en leidingen welke van oorsprong door het voormalige provinciaal energiebedrijf zijn aangelegd, en dat Liander rechtsopvolger is van dit energiebedrijf;
- van laatstbedoelde overeenkomst onder meer blijkt uit de “Overeenkomst inzake leidingrechten tussen gemeente Leeuwarden en NV PEB Friesland”, met alle daartoe behorende stukken, zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Leeuwarden op 14 november 1988;
- Liander thans alle kabels en leidingen in eigendom heeft die Enexis en het voormalige provinciaal energiebedrijf voorheen in het grondgebied van de gemeente Leeuwarden (inclusief het noordelijk deel van de voormalige gemeente Boarnsterhim) alsmede in de voormalige gemeenten Littenseradiel en Leeuwarderadeel hadden liggen en Liander derhalve sinds de gemeentelijke herindeling van 1 januari 2018 met betrekking tot al deze kabels en leidingen contractpartij van de Gemeente is voor het huidige grondgebied van de Gemeente;
- Liander en Gemeente stellen zich tot doel om in het jaar 2040 of eerder te voorzien te zijn van een toekomstvast elektriciteitsnet, als onderdeel van de opgaves die voortvloeien uit de Warmtevisie van de gemeente Leeuwarden.
- Partijen hun contractuele relatie willen voortzetten, uniformeren, actualiseren naar de huidige ontwikkelingen rond energietransitie en op enkele punten nader willen expliciteren;
- zij daartoe deze leidingrechtenovereenkomst met elkaar wensen te sluiten;
- zij daarbij de rechtsregels van het “Didam-arrest” in acht dienen te nemen;

VERKLAREN HET VOLGENDE TE ZIJN OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1 <u>Toestemming en duur leidingrechtenovereenkomst</u>

1.1 De Gemeente verleent, behoudens rechten van derden, aan Liander toestemming voor het gebruikmaken van eigendommen toebehorende aan de Gemeente, dan wel eigendommen van anderen, welke een openbare bestemming hebben en waarvoor de Gemeente op grond van enig publiekrechtelijk voorschrift gelijke vergunning dient te verlenen, zulks voor het houden, leggen, in eigendom hebben, onderhouden, verleggen, vervangen of verwijderen van gasleidingen en elektriciteits- en warmteleidingen met bijbehorende werken onder de in de volgende artikelen gestelde voorwaarden.

1.2 Liander kan een verzoek doen om telkens als zij dit wenst grondpercelen van de Gemeente in eigendom te verwerven ten behoeve van het stichten van noodzakelijke bovengrondse voorzieningen zijnde elektriciteitshuisjes. Hieronder wordt verstaan opstallen zoals

trafohuisjes, middenspanningsstations (hierna: MSR) of hoe ook genoemd, voor zover die vergunningsvrij zijn en met afmetingen niet hoger dan 3 meter en qua oppervlakte niet groter dan 15 m2) en omliggende grondstrook. Zoals beschreven in de handreiking elektriciteitsstations Fryslan hoofdstuk Middenspanningsstation (kleine stations) zie bijlage II. Voor zover van Gemeentezijde daartegen geen bezwaren bestaan zal de Gemeente dit verzoek honoreren onder nader overeen te komen voorwaarden. De prijs die de Gemeente per vierkante meter hanteert is **€ 156,--** . De grondprijs zal jaarlijks op 1 januari worden geïndexeerd voor het eerst op 1 januari 2027. Deze indexering vindt op de navolgende wijze plaats op basis van de wijziging van het maandindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI) reeks alle huishoudens (2015=100) van het Centraal bureau voor de statistiek (CBS). De gewijzigde grondprijs is gelijk aan de geldende grondprijs op de wijzigingsdatum vermenigvuldigd met het indexcijfer van de kalendermaand die ligt vier kalendermaanden voor de kalendermaand waarin de grondprijs wordt aangepast, gedeeld door het indexcijfer van de kalendermaand die ligt zestien maanden voor de kalendermaand waarin de grondprijs wordt aangepast. Indexering vindt plaats zonder daarop beroep hoeft te worden gedaan c.q. daarvan afzonderlijke mededeling hoeft te worden gedaan. In bijlage VII van deze overeenkomst is een toelichting met voorbeeld over de wijze van berekening.
De grondprijs wordt niet gewijzigd indien een indexering van de grondprijs leidt tot een lagere grondprijs dan de laatst geldende. Die laatst geldende grondprijs blijft ongewijzigd totdat bij een volgende indexering het indexcijfer hoger ligt dan het jaar waarin de laatste grondprijsverhoging heeft plaatsgevonden.
De grondprijs wordt opgenomen in de eerstvolgende Grondprijzenbrief, welke onderdeel is van de door het College van B&W van Leeuwarden periodiek vastgestelde Nota Gronduitgifte- en prijsbeleid. Tegelijkertijd wordt er per transactie en per MSR een vergoeding door Liander betaald voor de ambtelijke kosten van € 2.900,-- voor binnenstedelijke gebieden en € 861,-- voor uitleggebieden en buitengebied (prijspeil 2026) conform **bijlage VI** ”rekenmodel ambtelijke uren t.b.v. Middenspanningsstations d.d. 23-6-2026” met een jaarlijkse indexatie conform de richtlijnen voor de ambtelijke begrotingen, voor het eerst op 1 januari 2027.
Deze vergoeding voor ambtelijke kosten wordt na 2 jaar na ingangsdatum van deze overeenkomst op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten definitief bepaald en geldt dan vanaf het moment waarop Partijen het eens zijn over het alsdan gevonden definitieve bedrag. De voorlopige bedragen ad € 2.900,-- respectievelijke € 861,-- worden bij aanvang looptijd van deze overeenkomst afgerekend met terugwerkende kracht tot 1 januari 2024. Over die afrekening vindt geen indexering plaats.

Voor de bepaling welk bedrag op een transactie c.q. MSR van toepassing is geldt of op de hiervoor bedoelde twee datums (2 jaar na ingangsdatum respectievelijk 1 januari 2024) een schriftelijke, door beide Partijen getekende obligatoire koopovereenkomst bestaat ten aanzien van de betreffende transactie c.q. MSR.

1.3 Indien het nodig is om t.b.v. de plaatsing van elektriciteitshuisjes andere voorzieningen te verplaatsen (zoals bijvoorbeeld speelvoorzieningen, groenvoorzieningen, parkeergelegenheid e.d.) dan treden Gemeente en Liander met elkaar in overleg om een voor het betreffende geval passende en voor beide Partijen acceptabele verdeling van de meerkosten hiervan te bewerkstelligen. In de praktijk zal dit gebeuren via overeenstemming over de (buurt-) realisatieplannen als bedoeld in artikel 2.8. Een en ander onverlet eventuele benodigde publiekrechtelijke toestemmingen en medewerking van overheidswege.

1.4 Indien en zodra Liander geen gebruik meer maakt van op bij haar in eigendom zijnde percelen grond gestichte elektriciteitshuisjes of andere bovengrondse voorzieningen door ontwikkelingen in beleid (van Gemeente of Liander) of door technische ontwikkelingen dan is Liander verplicht om op dat moment de betreffende grondpercelen te koop aan te bieden tegen de oorspronkelijk door Liander aan de Gemeente voor de betreffende grondpercelen betaalde prijs. Indien Liander de betreffende gronden niet van de Gemeente had verkregen dan geldt eenzelfde aanbiedingsverplichting jegens de Gemeente, met dien verstande dat de ten tijde van de aanbieding geldende prijs uit de alsdan geldende Grondprijzenbrief als bedoeld in artikel 1.2. Liander is verplicht voor eigen rekening en risico de grondpercelen voorafgaand aan de (terug)levering terug te brengen in de oorspronkelijke toestand dat wil zeggen zonder opstallen, de fundering en andere obstakels verwijderd en geëgaliseerd. Zulks in voorafgaand overleg met de Gemeente.
De kosten van notaris en kadaster alsmede belastingen ten aanzien van de (terug)overdracht komen alsdan voor rekening van de Gemeente.

1.5 Deze leidingrechtenovereenkomst geldt van 1 januari 2027 tot 1 januari 2040. Tijdens deze looptijd kan de leidingrechtenovereenkomst niet eenzijdig door een van Partijen worden opgezegd.

1.6 Na de initiële looptijd blijft de leidingrechtenovereenkomst voor onbepaalde tijd doorlopen, tenzij deze reeds met inachtneming van een opzegtermijn van 1 jaar, door een Partij is opgezegd tegen 1 januari 2040. Daarna is opzegging te allen tijde mogelijk tegen ieder tijdstip met een opzegtermijn van 1 jaar.
Opzegging dient te geschieden bij deurwaardersexploot of per aangetekend schrijven.

1.7 Partijen verplichten zich om tenminste twee (2) maal per jaar of zoveel vaker als een Partij dat noodzakelijk vindt te overleggen over de praktische en technische uitvoering van deze leidingrechtenovereenkomst. Daartoe wordt door beide partijen een contractbeheerder aangewezen. Iedere Partij kan het initiatief nemen voor een dergelijk overleg.

1.8 Indien het in het vorige lid bedoelde overleg niet leidt tot overeenstemming c.q. Partijen constateren dat er sprake is van een potentieel geschil dan escaleren zij naar hun beider management die de betreffende onderwerpen op de kortst mogelijke termijn met elkaar gaat bespreken.

Artikel 2 Leidraad en Handreiking van toepassing

2.1 Voorafgaand aan de uitvoering van werken dient over het te volgen tracé en de uitvoering van de werken (zoals kabels en leidingen, bovengrondse voorzieningen) met Burgemeester en wethouders, of de door hen aangewezen vertegenwoordiger, overeenstemming te worden bereikt.

2.2 Dit artikel is eveneens van toepassing op iedere uitbreiding, wijziging of verwijdering van de thans bestaande of vanaf heden aan te leggen werken. Het vorenstaande is niet van toepassing op de aanleg of verwijdering van dienstleidingen. Onder dienstleiding wordt te dezen verstaan de leiding die de huisaansluiting vormt tot aan de elektriciteitsmeter in de meterkast.

2.3 Indien de Gemeente en Liander overeenstemming bereiken over de voorgenomen werkzaamheden dan verleent de Gemeente aan Liander een schriftelijke privaatrechtelijke toestemming, hierna te noemen “de Toestemming”.

2.4 Aan de Toestemming kunnen zijdens de Gemeente voorwaarden worden verbonden. In ieder geval zijn de hierna te noemen en als **Bijlagen I en II** bij deze leidingrechtenovereenkomst gevoegde “Leidraad Kabels & Leidingen” en “Handreiking elektriciteitsstations Fryslân” van toepassing.

2.5 Ten aanzien van de “Handreiking elektriciteitsstations Fryslân” geldt dat Partijen hoofdstuk 3 “Verdeelstations (grote stations)” daarvan niet van toepassing verklaren op deze leidingrechtenovereenkomst. Deze grote stations vallen onder de reikwijdte van de Omgevingswet.

Verder kunnen in geval van het stichten van elektriciteitshuisjes als bedoeld in artikel 1.2 aanvullende of afwijkende afspraken ten opzichte van de “Handreiking elektriciteitsstations Fryslân” door Partijen worden gemaakt in de in artikel 2.8 nader omschreven buurtrealisatieplannen.

2.6 De inhoud van de Toestemming prevaleert te allen tijde boven het bepaalde in deze leidingrechtenovereenkomst, de bij deze leidingrechtenovereenkomst horende Bijlagen en de in artikel 2.8 bedoelde buurtrealisatieplannen.

2.7 Bij het geven van de Toestemming vindt verder een afweging plaats of gemeentelijke beleidsdoelstellingen verwoord in het op dat moment geldende coalitieakkoord en programma's (bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, werkgelegenheid, bereikbaarheid, klimaatadaptatie of biodiversiteit) aan de orde zijn.

2.8 Onverminderd het overigens in deze leidingrechtenovereenkomst, in de Leidraad en in de Handreiking bepaalde, wensen beide partijen nadere afspraken maken voor de uitvoering van de extra opgave die naast de reguliere exploitatie, beheer, onderhoud en vervanging van de nutsvoorzieningen door Liander in de komende periode vanwege de energietransitie en netcongestie voorligt. Deze nadere afspraken zullen als uitwerking van c.q. als aanvulling op deze leidingrechtenovereenkomst in een separate overeenkomst dan wel in zogenaamde (buurt-)realisatieplannen worden vastgelegd en uitgewerkt. Bij onderlinge strijdigheid tussen een dergelijk buurtrealisatieplan en het bepaalde in deze leidingrechtenovereenkomst en de daarbij behorende bijlagen prevaleert deze leidingrechtenovereenkomst (en de bijlagen) tenzij expliciet anders overeengekomen.

Artikel 3 Verleggingsregeling

3.1 Indien op verzoek of door toedoen van de Gemeente leidingen en/of kabels en/of bijbehorende werken van Liander zoals bedoeld in de Energiewet , Wet gemeentelijke instrumenten warmtevoorziening en/of de Wet Collectieve Warmte, moeten worden gewijzigd en ter zake wijzigingswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd door Liander, geldt tussen Partijen de in de navolgende leden omschreven regeling voor de door deze wijziging bij Liander ontstane schade.

3.2 De verrekening tussen Partijen gebeurt op grondslag van de lengtebepaling van de door Liander te wijzigen leidingen en/of kabels en of bijbehorende werken (waaronder ook elektriciteitshuisjes).

3.3 Voor de lengtebepaling is de ingreeplengte in de bestaande leiding en/of kabel binnen de werkgrenzen maatgevend. De ingreeplengte wordt bepaald door een – tegen de kostprijs van de meest doelmatige oplossing – maakbare oplossing waarbij functioneel een gelijkwaardige situatie in het net ontstaat als voor de ingreep.

3.4 Leidingen en/of kabels en /of bijbehorende werken met dezelfde capaciteit en/of diameter worden ingeval van aftakkingen daaraan voor de lengtebepaling gerekend als één leiding.

3.5 Voor afzonderlijk doorlopende leidingen en/of kabels en/of bijbehorende werken geldt dat de lengtebepaling plaatsvindt op de grondslag van zelfstandige leidingen en/of kabels en/of bijbehorende werken.

3.6 Indien de ingreeplengte, met inachtneming van het gestelde in art. 3.4. en 3.5, maximaal 100 meter bedraagt, dan is sprake van een kostenverdeling van elk 50% voor de Gemeente en Liander met inachtneming van het gestelde onder 3.7; boven deze afstand van 100 meter komen wat betreft de meer-lengte boven de 100 meter al de op de wijzigingswerkzaamheden vallende kosten volledig voor rekening van Liander. Voor de te maken kosten van de te verplaatsen kabels en leidingen geldt een verdeling van elk 50% voor de Gemeente en Liander.

3.7 De in 3.6. bepaalde kostenverdeling van 50% voor rekening van de Gemeente bedraagt hierbij maximaal 50% van de kosten voor een – tegen kostprijs van de meest doelmatige oplossing – maakbare oplossing waarbij functioneel een gelijkwaardige situatie in het net ontstaat als voor de ingreep.

3.8 Indien en zodra na wijzigingswerkzaamheden als bedoeld in dit artikel, de voor rekening van Liander komende kosten een bedrag van € 500.000,-- te boven gaan, vindt nader overleg plaats tussen de Partijen. Partijen zullen in dit geval proberen, tegen de achtergrond van de “Beleidsregel nadeelcompensatie verleggen kabels en leidingen vanwege rijkswaterstaatswerken, rijkswegen en hoofdspoorwegen 2024”, te komen tot een redelijke en billijke kostenverdeling.

3.9 Indien de betreffende leiding of kabel door Liander is aangewezen om te worden vervangen wegens de kwaliteit en/of capaciteit van de leiding of kabel worden alleen de objectief vast te stellen meerkosten van een verlegging meegerekend bij het toepassen van de schadevergoeding als bedoeld in dit artikel 3. Ter uitvoering van dit artikellid dient Liander de Gemeente desgevraagd op ieder moment inzage te geven in de relevante gegevens omtrent vervangingsonderhoud en in de overige documentatie op basis waarvan redelijkerwijs kan worden vastgesteld of er reguliere vervanging aanstaande was van de betreffende delen van het netwerk. Onverminderd het vorenstaande zijn van de gehele in dit artikel 3 gegeven regeling tot vergoeding van schade aan Liander uitdrukkelijk uitgesloten alle leidingen en/of kabels en/of bijbehorende werken die in het (tweejaarlijks voortschrijdende) investeringsplan van Liander zijn opgenomen. Ter uitvoering van dit artikel dient Liander de gemeente desgevraagd op ieder moment inzage geven in de relevante gegevens voor vervangingsonderhoud zodat vastgesteld kan worden of er reguliere vervanging aanstaande was van de betreffende delen van het netwerk.

3.10 De gemeente overlegt tijdig met Liander in een vooroverleg om te komen tot een zo doelmatig en technisch maakbare oplossing die leidt tot een voor Partijen zo laag mogelijke kostenlast als gevolg van de noodzakelijke verlegging. Daarbij mag in geen geval afbreuk worden gedaan op welke wijze dan ook, aan de kenmerken van het gemeentelijke project (zoals bijvoorbeeld functionaliteit, kwaliteit, uiterlijke verschijningsvorm, materiaalkeuze, constructieve- of andere veiligheid et cetera).

3.11 De gemeente doet Liander een Verzoek tot Aanpassing (VTA) op basis van een 1e kostenraming van de verlegging van Liander, als uit het vooroverleg (van art. 3.10) blijkt dat een verlegging de beste oplossing is. Liander zal de gemeente vervolgens een aanbieding sturen. Als dit voor beide Partijen akkoord is dan leggen zij een gezamenlijke Projectovereenstemming (POS) vast met daarin opgenomen de te verrichten werkzaamheden en een specificatie van de te vergoeden kosten.

3.12 Na akkoord op de werkzaamheden, kan Liander starten met de uitvoering ervan. Zulks met inachtneming van de termijnen als genoemd in deze leidingrechtenovereenkomst en de Leidraad. Na uitvoering en goedkeuring van de werkzaamheden stuurt Liander een factuur naar de Gemeente.

De werkwijze als kort beschreven in 3.10 tot en met 3.12 is uitgewerkt en vastgelegd in een uitvoeringsprotocol met model-VTA en model-POS dat als **Bijlage III A en B** aan deze overeenkomst is gehecht.

3.13 De in dit artikel 3 opgenomen verleggingsregeling is niet van toepassing in geval een door de Gemeente gewenste verlegging naar objectieve maatstaven klaarblijkelijk slechts vanwege commerciële belangen van derden is ingegeven. In dat geval worden de verleggingskosten volledig aan Liander vergoed.

Indien echter bij een dergelijke verlegging ook op directe of indirecte wijze de gemeentelijke beleidsdoelstellingen (bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, werkgelegenheid, bereikbaarheid, klimaatadaptatie of biodiversiteit) aan de orde zijn of de wens tot verlegging anderszins voortvloeit uit het alsdan laatstelijk vastgestelde collegeprogramma van de Gemeente, dan geldt deze verleggingsregeling alsnog ten volle.

Artikel 4 Termijnen

4.1 Ten aanzien van de geldende termijnen die Liander in acht moet nemen alvorens met uitvoeringswerkzaamheden te beginnen wordt te dezen verwezen naar onderdeel 3.1 (Aanvraagprocedure) van de Leidraad.

4.2 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.1 gaat Liander na een gemeentelijk verzoek als bedoeld in artikel 3.1 van deze leidingrechtenovereenkomst zo snel mogelijk over tot het voorbereiden van de gevraagde wijzigingswerkzaamheden, doch niet later dan zestien weken na de datum waarop de Gemeente het verzoek daartoe aan Liander ter kennis heeft gebracht. Gemeente en Liander hanteren hierbij als leidraad de als **Bijlage IV** bij deze leidingrechtenovereenkomst gevoegde documenten met titels “Proces verleggen K&L”

Artikel 5 Toezicht op het werk

Liander verplicht zich -onverminderd het bepaalde in de Leidraad- ter zake van de uitvoering van de werkzaamheden de door de Gemeente ter voorkoming of vermindering van schade voor te schrijven maatregelen na te leven. Door de Gemeente aan te wijzen vertegenwoordigers hebben het recht te allen tijde bij de uitvoering van werkzaamheden aanwezig te zijn. Liander verplicht zich alle door hen ter zake van de uitoefening van hun toezicht gevraagde medewerking te verlenen.

Artikel 6 Informatieplicht, omzettingsplicht

6.1 In geval van vervreemding of bezwaring door de Gemeente van aan haar toebehorende eigendommen, waarin of waaraan leidingen met bijbehorende werken van Liander liggen of bevestigd zijn, zal de Gemeente het voornemen daartoe tijdig aan Liander meedelen.

6.2 In geval van vervreemding van eigendommen van de Gemeente, waarin of waaraan leidingen met bijbehorende werken van Liander liggen of bevestigd zijn, voor een bestemming tot openbare dienst, zal de gemeente bij de verkrijger bedingen, dat deze aan Liander toestemming verleent op dezelfde voorwaarden, als in de onderhavige leidingrechtenovereenkomst zijn opgenomen.

6.3 Bij een vervreemding voor een andere dan openbare bestemming zal de gemeente bij de verkrijger bedingen, dat deze aan Liander een zakelijk recht van opstal als bedoeld in de artikelen 5:101-105 Burgerlijk Wetboek verleent. Voorbeelden hiervan zijn bij verkoop van snippergroen of restpercelen.

6.4 Ten aanzien van een zakelijk recht van opstal van Liander op een perceel in eigendom van een derde, geldt dat indien en zodra de Gemeente dat perceel in eigendom krijgt, Liander ter gelegenheid van die eigendomsverkrijging door de Gemeente dan wel op een later tijdstip, op eerste verzoek van de Gemeente zal meewerken aan het notarieel en kadastraal laten vervallen van dit zakelijk recht zodat deze leidingrechtenovereenkomst ook op dat perceel onverkort van toepassing wordt.

Artikel 7 Vrijwaring

Liander vrijwaart de Gemeente voor alle vorderingen van derden tot vergoeding van schade, die met het aanleggen, wijzigen, gebruiken, onderhouden, aanwezig zijn of verwijderen van de krachtens deze vergunning aanwezige werken in enigerlei verband staat.

Artikel 8 Aansprakelijkheid

Onverminderd het bepaalde in onderdeel 6.1 van de Leidraad is de Gemeente aansprakelijk voor door haar schuld of opzet aan de kabels en leidingen van Liander toegebrachte schade.

Artikel 9 Overige lasten, restitutie, vergoeding

9.1 De Gemeente verplicht zich om gedurende de looptijd van deze leidingrechtenovereenkomst nimmer over te gaan tot het wat betreft de in artikel 3.1. bedoelde gas-, elektriciteits- en warmteleidingen met bijbehorende werken zoals bedoeld in daar genoemde dan wel andere relevante wet- en regelgeving, op de titel van precariobelasting dan op welke andere titel dan ook, een belasting en/of heffing op te leggen aan, dan wel in rekening te brengen bij Liander. Dit alles behoudens indien en zodra de Gemeente op grond van hogere wet- en/of regelgeving wettelijk verplicht wordt een dergelijke belasting en/of heffing alsnog op te leggen.

9.2 De Gemeente verplicht zich door haar opgelegde of op te leggen heffingen, retributies of dergelijke vergoedingen betrekking hebbende op het leggen, hebben, onderhouden, repareren, vervangen, verleggen en verwijderen der leidingen, te restitueren, uitgezonderd de specifieke situaties/kosten zoals benoemd in artikel 3 en 4 en met inachtneming van het bepaalde in het derde lid van dit artikel 9.

9.3 Liander is verplicht om een vergoeding te betalen voor iedere gevraagde Toestemming bij een aanvraag > 25 m1. Deze vergoeding is opgebouwd uit een vast bedrag per Toestemming en een bedrag dat afhankelijk is van het aantal strekkende meters van het door Liander beoogde tracé waarop de Toestemming betrekking heeft. De uitgangspunten voor de berekening van het m1 tarief staan opgenomen in het als **Bijlage V** aan deze overeenkomst gehechte Rekenmodel. Afgesproken is om per ingangsdatum van deze overeenkomst een bedrag van € 5,-- per strekkende meter te hanteren (prijspeil 1-1-2026) en een bedrag van € 393,17 als vast bedrag per toestemming. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de GWW-index, voor het eerst per 1 januari 2027.

Artikel 10 Publicatie

Liander verklaart ermee bekend te zijn dat de Gemeente op grond van artikel 3:14 BW verplicht is om ook toepassing te geven aan het publiekrechtelijke gelijkheidsbeginsel, als zij van plan is om met derden transacties aan te gaan met betrekking tot gemeentelijke onroerende zaken. Dit is door de Hoge Raad der Nederlanden uitgemaakt in het zogenaamde Didam-arrest d.d. 26 november 2021. Het aangaan van deze leidingrechtenovereenkomst valt ook onder het bereik van voormeld arrest. De gemeente heeft het voornemen tot het aangaan van deze leidingrechtenovereenkomst op 7 augustus 2024 gepubliceerd op haar gemeentelijke website. Omdat de leidingrechtenovereenkomst betrekking heeft op essentiële nutsvoorzieningen en Liander een omvangrijk stelsel van deze voorzieningen reeds in gemeentegrond heeft liggen heeft de Gemeente zich in de publicatie op het standpunt gesteld dat Liander voor de Gemeente de enige gegadigde is om deze leidingrechtenovereenkomst mee aan te gaan. Tevens blijft er voor derden de mogelijkheid aanwezig om met de Gemeente een soortgelijke leidingrechtenovereenkomst aan te gaan indien dat het algemeen belang dient en voldoet aan de gemeentelijke voorwaarden en beleidsdoelstellingen. Naar aanleiding van de bedoelde publicatie heeft binnen de daartoe gestelde termijn niemand gemeld die bezwaar tegen het aangaan van deze leidingrechtenovereenkomst had. Derhalve staat het de Gemeente thans vrij deze leidingrechtenovereenkomst aan te gaan.
Eenzelfde publicatie als hiervoor bedoeld is vereist voorafgaand aan iedere grondtransactie als bedoeld in artikel 1.2 van deze leidingrechtenovereenkomst. De gemeente zal ook dan een soortgelijk standpunt innemen als hiervoor beschreven, met de conclusie dat Liander de enige serieuze gegadigde is voor verkoop.

Artikel 11 Toepasselijk recht, geschillenregeling

11.1 Op de onderhavige leidingrechtenovereenkomst en op alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien c.q. daarmee samenhangen is Nederlands recht van toepassing.

11.2 Alle uit de leidingrechtenovereenkomst, dan wel uit overeenkomsten die daaruit voortvloeien c.q. daarmee samenhangen, voortvloeiende geschillen zullen uitsluitend worden voorgelegd aan de ter zake bevoegde rechter binnen het arrondissement Noord-Nederland, zittingsplaats Leeuwarden.

11.3 Alvorens een geschil door de rechter te laten beslechten zullen Partijen gedurende drie maanden trachten om op een minnelijke wijze tot een oplossing van het geschil te komen, welke termijn door Partijen kan worden verlengd met nog eens drie maanden. Het vorenstaande laat onverlet de mogelijkheid van Partijen om een voorlopige voorziening te vorderen bij de President van de Rechtbank binnen voornoemd arrondissement.

Artikel 12 Bijlagen

12.1 Bij deze leidingrechtenovereenkomst horen de volgende bijlagen welke onlosmakelijk deel van deel van de leidingrechtenovereenkomst uitmaken:

I. Leidraad Kabels & Leidingen versiedatum juli 2026
II. Handreiking elektriciteitsstations Fryslan versiedatum/kenmerk 23 oktober 2023
III. A en B protocol VTA – POS versiedatum 24 juni 2026
IV. Proces verleggen K&L versiedatum maart 2025
V. rekenmodel m1 tarief voor verkrijgen Toestemming ex artikel 9.3. datum 22-5-2025
VI. rekenmodel ambtelijke uren t.b.v. Middenspanningsstations versiedatum 23-6-2026
VII. toelichting op artikel 1.2 werkwijze indexatie grondprijs versiedatum 29-9-2026

12.2 Bij strijdigheid tussen leidingrechtenovereenkomst en bijlagen of tussen de bijlagen onderling geldt dat de leidingrechtenovereenkomst te allen tijde prevaleert boven de bijlagen en daarna de eerstgenoemde bijlage boven de andere bijlage(n). De leidingrechtenovereenkomst en de bijlagen prevaleren boven buurtrealisatieplannen als bedoeld in artikel 2.8.
Een en ander onverminderd de relatie met de Toestemming zoals nader omschreven in artikel 2.3 en verder.

12.3 Wijzigingen in de in 12.1 genoemde bijlagen komen pas tot stand na schriftelijke instemming van Beide Partijen. Partijen zorgen in gezamenlijk overleg voor een adequaat versiebeheer en voor een te allen tijde voor beide Partijen beschikbare set documenten welke de meest recente versie van leidingrechtenovereenkomst en de actuele bijlagen omvat.

Artikel 13 Slotbepalingen

13.1 De onderhavige leidingrechtenovereenkomst treedt in de plaats van de in de considerans bedoelde overeenkomsten, welke overeenkomsten derhalve thans door Partijen met wederzijds goedvinden worden beëindigd. Eventueel in de afgelopen jaren gemaakte uitvoeringsafspraken blijven –voor zover ze niet strijdig zijn met de inhoud van de onderhavige leidingrechtenovereenkomst- tussen partijen gelden.

13.2 De preambule maakt onlosmakelijk onderdeel uit van deze leidingrechtenovereenkomst.

13.3 Deze leidingrechtenovereenkomst kan worden aangehaald als “Leidingrechtenovereenkomst gemeente Leeuwarden-Liander N.V.”.

Plaats:	Arnhem	Plaats:	Leeuwarden
Datum:	----------	Datum:	----------
----------		----------	
Namens Liander N.V.		Namens de gemeente Leeuwarden	
J. Weerts		H.S. de Jong	